

Medzinárodné konvencie zaoberajúce sa ochranou organizmov

Medzinárodné dohovory a dohody na úseku ochrany prírody, ktorými je SR viazaná

Washingtonský dohovor - CITES

(Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora)

DOHOVOR O MEDZINÁRODNOM OBCHODE S OHROZENÝMI DRUHMI VOĽNE ŽIJÚCICH ŽIVOČÍCHOV A RASTLÍN

Podpísané vo Washingtone, D. C., 3. marca 1973 (SK 1992)

Cieľom dohovoru je postaviť svetový obchod s ohrozenými druhmi živočíchov a rastlín pod spoločnú kontrolu všetkých štátov sveta, tak aby sa dosiahla ich ochrana pred úplným vyhubením vplyvom bezohľadného získavania pre obchodné účely.

- Podpora 160 krajín Sveta
- 5000 druhov živočíchov
- 28000 druhov rastlín

Príloha I

zahŕňa všetky druhy ohrozené vyhubením, ktoré sú alebo môžu byť obchodom nepriaznivo ovplyvňované. Obchod s exemplármi týchto druhov musí byť predmetom mimoriadne prísnych opatrení, aby naďalej neohrozoval ich prežitie a možno ho povoľovať len za výnimočných okolností.

(druhy bezprostredne ohrozené vyhubením vo voľnej prírode)

Príloha II

a) všetky druhy, ktoré, aj keď nie sú bezprostredne ohrozené vyhubením, by sa nimi mohli stať, keby obchod s exemplármi týchto druhov nebol podriadený prísnyim opatreniam zabraňujúcim takému ich využívaniu, ktoré je nezlučiteľné s ich prežitím; a

b) ďalšie druhy, ktoré musia byť predmetom určitých opatrení, aby sa obchod s exemplármi niektorých druhov uvedených pod písmenom a) bodu 2 tohto článku, mohol účinne kontrolovať.

(zahŕňa druhy, ktoré by mohli byť ohrozené vyhubením, keby sa obchod s nimi nereguloval)

Príloha III

zahŕňa druhy, o ktorých ktorákoľvek strana vyhlási, že v medziach jej právnej zvrchovanosti sú predmetom opatrení, majúcich preventívne zabrániť ich eksploatacii alebo ju obmedziť, a ktoré vyžadujú spoluprácu iných strán pri kontrole obchodu.

(jednotlivé štáty aktuálne navrhujú druhy, ktoré sú ohrozené na ich území.)

Príloha I

(druhy bezprostredne ohrozené vyhubením vo voľnej prírode)

Príloha II

(zahŕňa druhy, ktoré by mohli byť ohrozené vyhubením, keby sa obchod s nimi nereguloval)

Príloha III

(jednotlivé štáty aktuálne navrhujú druhy, ktoré sú ohrozené na ich území.)

Príloha I

(druhy bezprostredne ohrozené vyhubením vo voľnej prírode)

Aquila heliaca

Falco peregrinus

Haliaeetus albicilla

Lutra lutra

Príloha II

(zahŕňa druhy, ktoré by mohli byť ohrozené vyhubením, keby sa obchod s nimi nereguloval)

Všetky dravce a sovy

Otis tarda

Grus grus

Parnassius apollo

Príloha II

(zahŕňa druhy, ktoré by mohli byť ohrozené vyhubením, keby sa obchod s nimi nereguloval)

Cyclamen fatrense

Ophrys insectifera

Galanthus nivalis

VZOR

Druhov  karta exemplára
 ivo   ha

Druh (vedeck  meno)

Príloha
CITES

Príloha ES

Eviden n    slo
držiteľa

Držiteľ

Por. �.	Nadobudnutie			Pohlav ie	Dátum nar. (vyliahnut ia)	Označenie (spôsob a text)	P� vo d	�. PoP	Vyradenie			Nov� držiteľ/poznámka
	Dátum	Spôs ob	číslo dokladu						D�tu m	Spôs ob	číslo dokladu	

Ramsarský dohovor

Convention on Wetlands of International Importance especially as Waterfowl Habitats

**DOHOVOR O MOKRADIACH MAJÚCICH MEDZINÁRODNÝ VÝZNAM,
NAJMÄ AKO BIOTOPY VODNÉHO VTÁCTVA**

Podpísané v Ramsare, Irán, 2. február 1971 (1975); (SK 1.1.1993)

Je to medzivládny dohovor zameraný na ochranu a múdre využívanie mokradí. Hlavným impulzom pre vytvorenie dohovoru bol pokles početnosti populácií druhov vodných vtákov a rastúca potreba ochrany biotopov najmä sťahovavých druhov vodných vtákov.

Podpora 141 krajín Sveta; 1387 mokradí; 122,7 mil. ha

V dňoch 28. októbra až 4. novembra 2008 sa uskutoční v Changwon, v Kórejskej republike 10. zasadnutie Konferencie zmluvných strán Dohovoru o mokradiach

Názov ramsarskej lokality	Dátum zapísania	Rozloha(ha)	Okres
Parížske močiare	2. 7. 1990	184,00	Nové Zámky
Šúr	2. 7. 1990	1 136,60	Pezinok
Senné – rybníky	2. 7. 1990	424,60	Michalovce, Sobrance
Dunajské luhy	26. 5. 1993	4 488,00	Bratislava II., Bratislava V., Dunajská Streda, Komárno, Senec
Niva Moravy	26. 5. 1993	5 380,00	Bratislava IV., Malacky, Senica, Skalica
Latorica	26. 5. 1993	4 404,70	Trebišov, Michalovce
Alúvium Rudavy	17. 2. 1998	560,00	Malacky, Senica
Mokrade Turca	17. 2. 1998	466,89	Martin, Turčianske Teplice
Poiplie	17. 2. 1998	410,87	Levice, Veľký Krtíš
Mokrade Oravskej kotliny	17. 2. 1998	9 264,00	Námestovo, Tvrdošín
Rieka Orava a jej prítoky	17. 2. 1998	865,00	Dolný Kubín, Tvrdošín
Domica	2. 2. 2001	621,80	Rožňava
Tisa	4. 12. 2004	734,57	Trebišov
Jaskyne Demänovskej doliny	17.11.2006	1448, 00	Liptovský Mikuláš

podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny je mokrad' územie s močiarimi, slatinami alebo rašeliniskami, vlhká lúka, prírodná tečúca voda a prírodná stojatá voda vrátane vodného toku a vodnej plochy s rybníkmi a vodnými nádržami.

Bonská konvencia

Convention on the Conservation of Migratory Species of Wild Animals

**DOHOVOR O OCHRANE SŤAHOVAVÝCH DRUHOV VOĽNE
ŽIJÚCICH ŽIVOČÍCHOV**

Podpísané v Bone, Nemecko, 23. jún 1979 (1983); (SK 1.3.1995)

Cieľom dohovoru je ochrana a zachovanie všetkých sťahovavých druhov voľne žijúcich živočíchov. Osobitý dôraz sa kladie na druhy, ktoré sú kriticky ohrozené. Účinná ochrana je len v úzkej spolupráci všetkých štátov na území ktorých sa v určitom období svojho životného cyklu daný sťahovavý druh vyskytuje.

Ohrozené sťahovavé druhy voľne žijúcich živočíchov sú rozdelené do dvoch kategórií:

Príloha I.

Obsahuje zoznam 73 druhov, ktoré sú vážne ohrozené v celom svojom areáli výskytu alebo v jeho podstatnej časti.

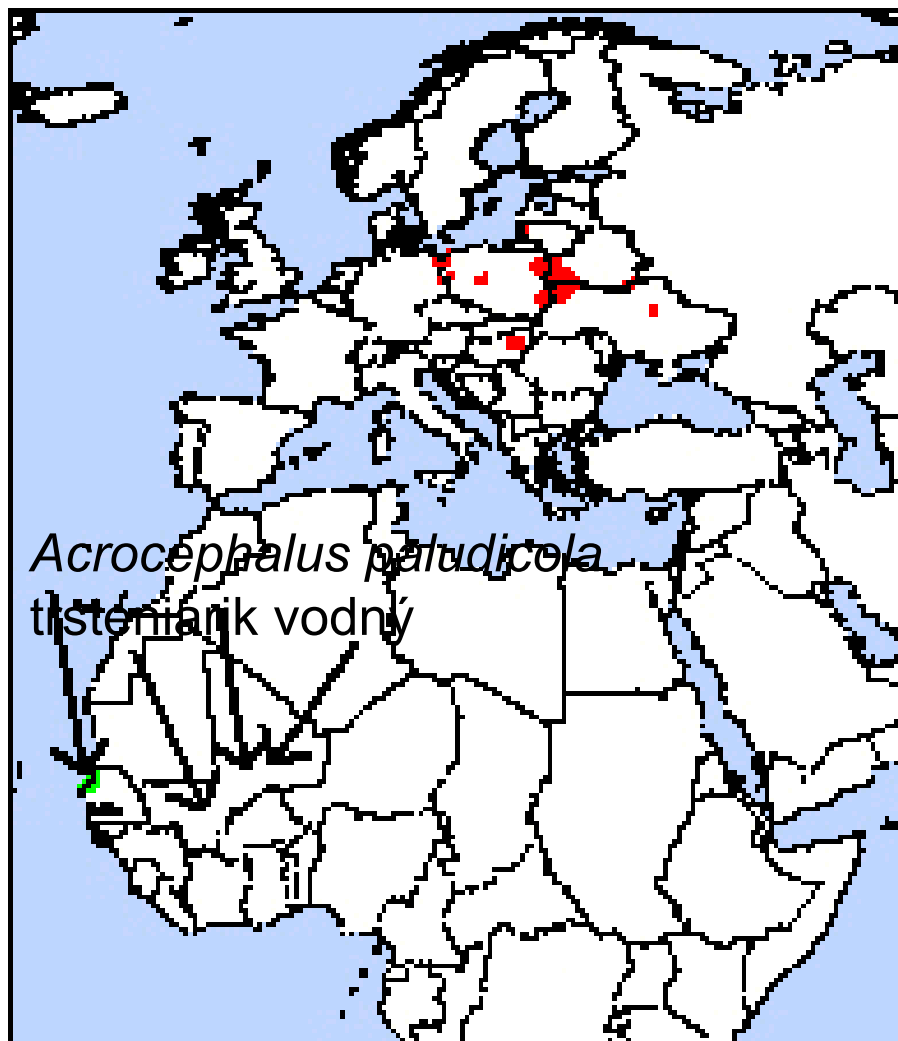
(všetky morské korytnačky, 41 druhov vtákov, Gorilla gorilla, Monachus monachus,...)

SK: orol kráľovský, drop fúzatý, trsteniarik vodný,...

Príloha II.

Obsahuje rozsiahly zoznam sťahovavých druhov voľne žijúcich živočíchov s nepriaznivým stavom prežitia, pre ktorých ochranu je vhodné a potrebné uzatvárať medzinárodné dohody.

SK: bučiak močiarny, bocian biely, čierny, slukovité, sokolovité, krakľa belasá,...

Bernská konvencia

Convention on the Conservation of European Wildlife and Natural Habitats

**DOHOVOR O OCHRANE EURÓPSKÝCH VOĽNE ŽIJÚCICH
ORGANIZMOV A PRÍRODNÝCH STANOVÍŠŤ**

Podpísané v Berne, Švajčiarsko, 19.september 1979; (SK 15.8.1996)

Cieľom dohovoru je ochrana voľne žijúcich rastlín a živočíchov a ich prírodných stanovišť v Európe, osobitne tých, ktorých zachovanie vyžaduje spoluprácu niekoľkých štátov, pričom osobitný dôraz sa kladie na ohrozené a zraniteľné druhy, vrátane ohrozených a zraniteľných sťahovavých druhov.

Text Dohovoru dopĺňajú 4 prílohy, ktoré obsahujú:

Príloha I

Prísne chránené druhy rastlín

Každá zo zmluvných strán prijme vhodné a potrebné legislatívne a správne opatrenia na zabezpečenie osobitnej ochrany druhov flóry vymenovaných v tejto prílohe a na to, aby bolo zabezpečené zachovanie ich stanovišť. Zámerné zbieranie, trhanie, odrezávanie alebo vykopávanie bude u takýchto rastlín zakázané. Každá zo zmluvných strán podľa potreby zakáže držbu alebo predaj týchto druhov.

SK: 21 druhov (*Marsilea quadrifolia*, *Salvinia natans*, *Cypripedium calceolus*, *Liparis loeselii*, *Spiranthes aestivalis*, *Trapa natans*, *Typha minima*,.....).

Text Dohovoru dopĺňajú 4 prílohy, ktoré obsahujú:

Príloha II

Prísne chránené druhy živočíchov

Každá zo zmluvných strán prijme vhodné a potrebné legislatívne a správne opatrenia na zabezpečenie osobitnej ochrany druhom fauny, uvedených v tejto prílohe a na to, aby bolo zabezpečené zachovanie ich stanovišť. Vo vzťahu k týmto druhom bude menovite zakázané:

- všetky spôsoby ich zámerného odchyty, držby a zámerného zabíjania,
- zámerne poškodzovať alebo ničiť miesta slúžiace na ich rozmnožovanie alebo odpočinok,
- zámerne vyrušovať faunu, predovšetkým v období rozmnožovania, odchovu mláďat a prezimovania, pokiaľ by išlo o vyrušovanie podstatné vo vzťahu k cieľom tohto Dohovoru,
- zámerne ničiť alebo zbierať vajíčka týchto živočíchov alebo si ich ponechať, hoci prázdne,
- vnútroštátne obchodovať s týmito živočíchmi, živými alebo mŕtvymi, vrátane preparovaných živočíchov a ich akýmikoľvek ľahko rozoznateľnými časťami, alebo derivátmi, keď to prispeje k účinnosti ustanovení tohto článku (článok 4 a 6).

Text Dohovoru dopĺňajú 4 prílohy, ktoré obsahujú:

Príloha III

Chránené druhy živočíchov,

ktoré môžu byť využívané za predpokladu, že využívanie je regulované a populácií týchto živočíchov nehrozí vyhynutie

Príloha IV

Zoznam zakázaných prostriedkov a metód odchyty a usmrcovania živočíchov

Dohoda o ochrane netopierov v Európe

Agreement on the Conservation of Bats in Europe

DOHODA O OCHRANE NETOPIEROV V EURÓPE

Podpísané v Londýne, UK, 4. december 1991; (SK 9.7.1998)

Gestor: OSN

Dôvodom prijatia Dohody bola skutočnosť, že v mnohých európskych krajinách patria netopiere k silne ohrozeným druhom s klesajúcim trendom početnosti populácií. Výraznou snahou od začiatku uplatňovania Dohody je zjednotenie postupov ochrany a výskumu netopierov v európskom regióne, čím sa zdôrazňuje medzinárodný charakter tejto konvencie.

- zakázať úmyselné zabíjanie, chov alebo odchyt netopierov (bez povolenia od kompetentného orgánu),
- chrániť významné biotopy, loviská a úkryty netopierov,
- podporovať akcie smerom k verejnosti s cieľom informovať ju o význame ochrany netopierov,
- ustanoviť (poveriť) príslušné orgány pre ochranu netopierov (osobitne v súvislosti s problematikou výskytu netopierov v budovách),
- pre bezprostredne ohrozené druhy organizovať opatrenia nevyhnutné pre ich záchranu,
- podporovať a rozvíjať výskum netopierov,
- kontrolovať používanie pesticídov škodlivých pre netopiere (ide najmä o ochranné - konzervačné prostriedky používané na ochranu drevených konštrukcií v podkroviach budov).

Dohovor o ochrane svetového kultúrneho a prírodného dedičstva

Convention concerning the Protection of the World Cultural and Natural Heritage

SVETOVÉ KULTÚRNE A PRÍRODNÉ DEDIČSTVO

Podpísané v Paríž, Francúzka, 16. november 1972; (SK 15.11.1990)

Gestor: OSN UNESCO

Účelom a predmetom Dohovoru je ochrana najvýznamnejších objektov kultúrneho a prírodného dedičstva, ktorých svetový význam po posúdení a odporúčaní Medzinárodnou radou pre pamiatky a sídla (ICOMOS) a Medzinárodnou úniou ochrany prírody (IUCN) schvaľuje uvedený medzivládny výbor po predchádzajúcom prerokovaní v jeho predsedníctve.

Za svetové prírodné dedičstvo sa považujú:

- prírodné javy tvorené fyzickými a biologickými útvarmi alebo skupinami takýchto útvarov, ktoré majú výnimočnú svetovú hodnotu z estetického alebo vedeckého hľadiska,
- geologické a fyziografické útvary a presne vymedzené oblasti, ktoré tvoria miesto prirodzeného výskytu ohrozených druhov živočíchov a rastlín výnimočnej svetovej hodnoty z hľadiska vedy alebo starostlivosti o zachovanie prírody,
- prírodné lokality alebo presne vymedzené prírodné oblasti svetovej hodnoty z hľadiska vedy, starostlivosti o zachovanie prírody alebo prírodnej krásy.

Dohovor o ochrane svetového kultúrneho a prírodného dedičstva

Obsahuje 830 lokalít (644 kultúrnych, 162 prírodných a 24 zmiešaných lokalít nachádzajúcich sa v 138 štátoch.

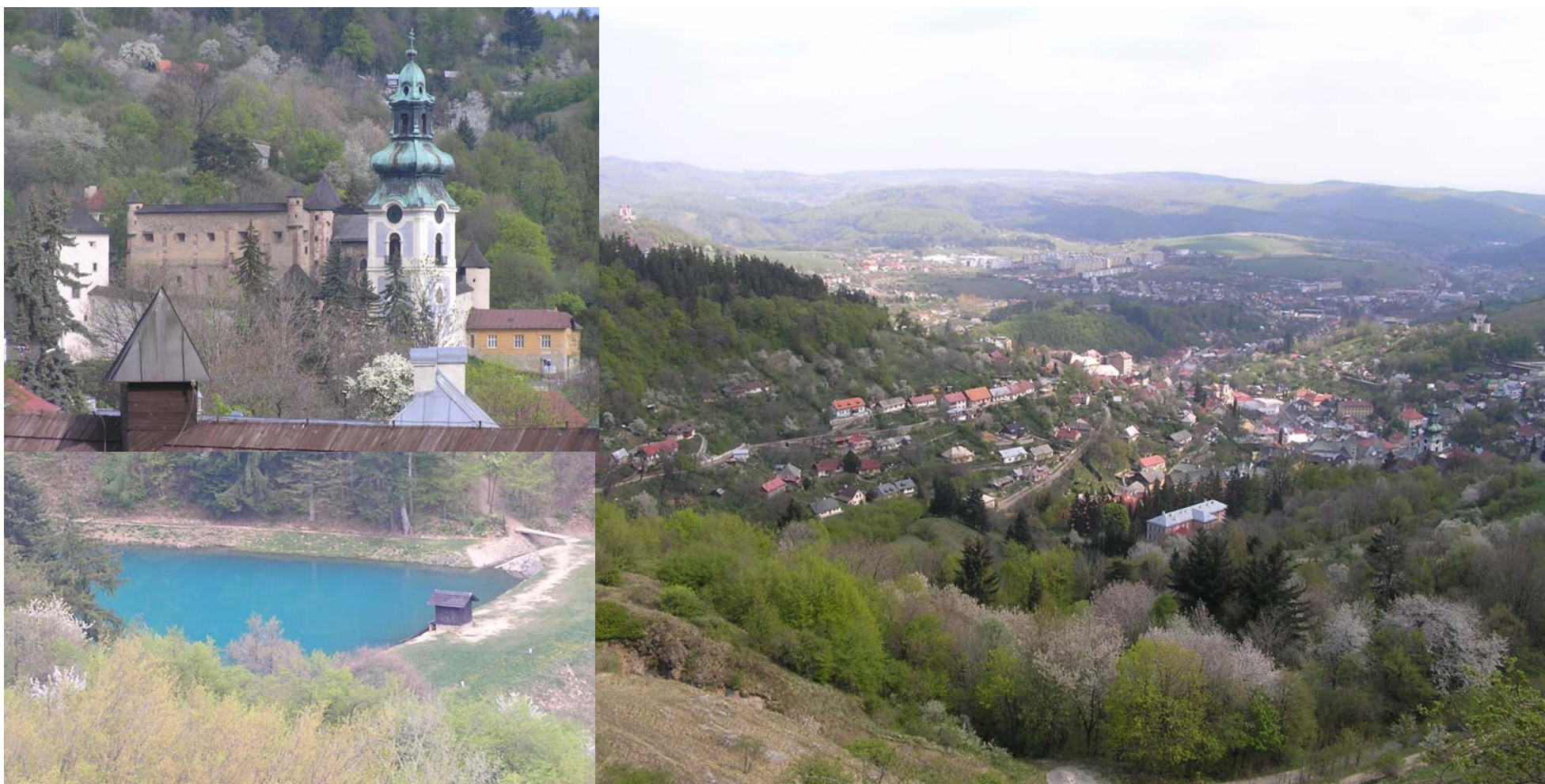
Svetové kultúrne a prírodné dedičstvo na Slovensku

Obsahuje 7 lokalít (5 kultúrnych, 2 prírodné)

Banská Štiavnica

Historické centrum baníckeho mesta a technické pamiatky jeho okolia

1993

Banská Štiavnica, Horná vodárenská nádrž a pohľad na mesto spod Paradajzu, Petluš, 2007

Spišský hrad a okolie

Spišský hrad, podhradie, kapitula a kostol Žehra, jeden z najrozsiahlejších obranných celkov v strednej Európe
1993

Vlkolínec

Pamiatková rezervácia ľudovej architektúry

1993

Bardejov - mestská pamiatková rezervácia

Historické centrum mesta

2000

Drevené kostoly v slovenskej časti Karpatského oblúka

2008

- rímskokatolícky kostol sv. Františka z Assisi v Hervartove,
- rímskokatolícky kostol Všetkých svätých v Tvrdošíne,
- evanjelický artikulárny kostol v Kežmarku,
- evanjelický artikulárny kostol v Hronseku,
- evanjelický artikulárny kostol v Leštínach,
- gréckokatolícky kostol sv. Mikuláša v Bodružali,
- gréckokatolícky kostol sv. Michala Archanjela v Ladomirovej,
- gréckokatolícky kostol sv. Mikuláša Biskupa v Ruskej Bystrej.

Jaskyne a priepasti Slovenského krasu

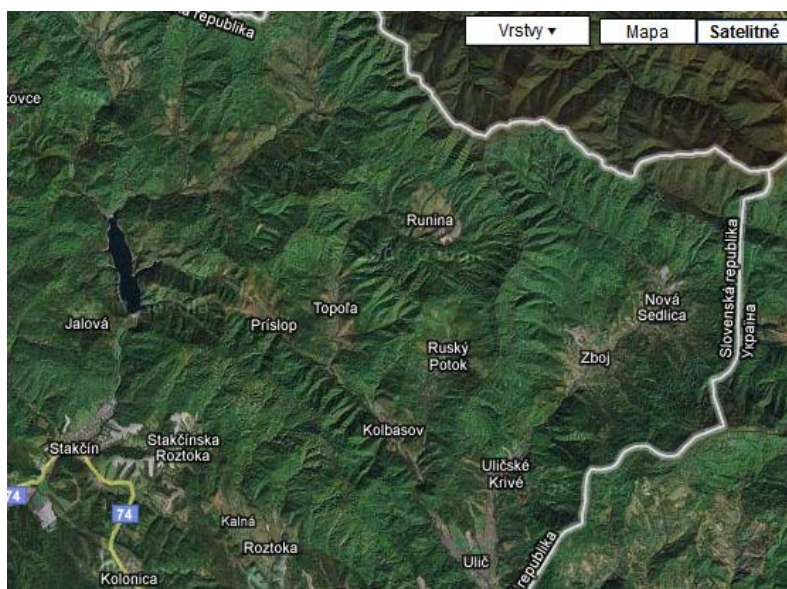
Kras a kvapľové jaskyne Aggtelek a Slovenský kras, rozsiahly krasový systém zahrňujúci 712 objavených jaskýň.

1995

Karpatské pralesy

Bukové pralesy na území Slovenska a Ukrajiny.
2007

<http://maps.google.com/>, 27.10.2008

Dohovor o biologickej diverzite

The Convention on Biological Diversity

Podpísané v Rio de Janeiro, Brazília, 5. jún 1992; (SK 25.8.1994)

Gestor: OSN

Hlavné ciele:

1. ochrana biologickej diverzity,
2. trvalo udržateľné využívanie jej zložiek,
3. spravodlivé a rovnocenné rozdeľovanie prínosov z využívania genetických zdrojov vrátane primeraného prístupu ku genetickým zdrojom, vhodný prevod dôležitých technológií a zohľadňovanie všetkých práv na tieto zdroje a technológie s primeraným financovaním.

Dohovor je založený **na princípe**, že každý štát má právo využívať svoje vlastné biologické zdroje, pričom nesmie spôsobovať škody na životnom prostredí iných štátov. Dohovor stanovuje tiež rámcové pravidlá (finančný mechanizmus) pre poskytovanie finančných zdrojov rozvojovým krajinám na pokrytie aspoň časti nákladov potrebných na plnenie záväzkov vyplývajúcich z Dohovoru. Práve v rozvojových krajinách je totiž najväčšia rozmanitosť živej prírody a súčasne najväčší nedostatok financií na jej ochranu.

Dohovor o biologickej diverzite

Význam a výnimočnosť Dohovoru nespočíva len v jeho rozsahu a komplexnosti. **Obhajuje tiež potenciálne (doposiaľ nepoznané a nevyužívané) hodnoty biologickej diverzity, ktoré sú zdrojom možného budúceho blahobytu a ďalšieho rozvoja ľudstva.**

Nezanedbateľné je jeho posolstvo človeku o nevyhnutnosti ochrany prírody a biologických zdrojov z etických dôvodov, z úcty ku všetkým formám života a zodpovednosti voči nasledujúcim generáciám. Jeho medzinárodný význam potvrdzuje i fakt, že 51. zasadanie Valného zhromaždenia OSN ho zaradilo medzi stále body svojho rokovania.

Slovenská republika sa prihlásila k záverom *Konferencie OSN o životnom prostredí a rozvoji* a dňa 20. apríla 1993 vláda SR prerokovala návrh na pristúpenie k Dohovoru. Svojim uznesením č. 272/1993 vyslovila súhlas s pristúpením a odporučila prezidentovi SR, aby po vyslovení súhlasu Národnej rady SR Dohovor ratifikoval.

Dohovor v mene SR podpísal stály predstaviteľ SR v OSN v máji 1993. V auguste 1994 NR SR prijala uznesenie č. 556/1994, na základe ktorého prezident republiky Dohovor **ratifikoval** 23. augusta 1994. Ratifikačné listiny boli uložené v **New Yorku**, v sídle OSN 25. augusta 1994. O 90 dní, 23. novembra 1994 sa Slovensko v zmysle článku 36 stalo 79. **zmluvnou stranou Dohovoru.**

Dohovor o biologickej diverzite

Financovanie dohovoru

Globálny environmentálny fond (GEF) fond financujúci veľké projekty a ich implementáciu do praxe v oblastiach:

- **Klimatické zmeny**
- **Biodiverzita**
- **Ozónová vrstva**
- **Ochrana medzinárodných vôd**
- **Degradácia krajiny**
- **Pretrvávajúce organické znečisťujúce látky**

Správcom fondov GEF je Svetová banka, ktorá financovala obrovské diela v jasnom rozpore s myšlienkou zachovania biodiverzity!!!

- **Dialnice v rozvojových krajinách**
- **Vodné diela v Indonézií, Číne, Nepále, Pakistane,.....**

Dohoda o ochrane africko-euroázijských druhov sťahovavého vodného vtáctva (AEWA)

African-Eurasian Waterbird Agreement

Podpísané v Haagu, NL, 16. jún 1995; (SK 19.3.2001)

Gestor: OSN

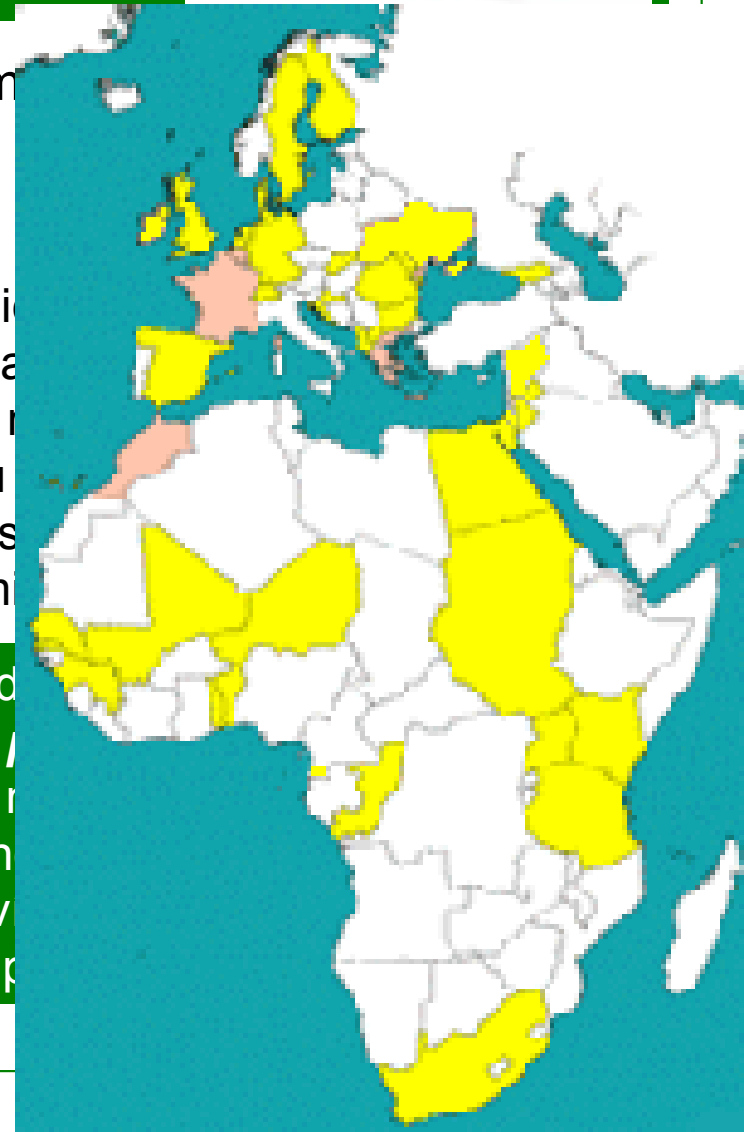

Nadväzuje na Bonnský dohovor a bola prijatá na prvom krajín Bonnskej konvencie

Areál 117 štátov, AEWA ratifikovalo iba 33 z nich

Cieľom dohody AEWA je ochrana špecifickej "zložky" biologickej diverzity, ktorú tvoria populácie takých druhov sťahovavého vodného vtáctva Afriky a Eurázie, ktoré sú uvedené v prílohe č. 2 Bonnského dohovoru. Jedná sa o druhy, ktoré sú ohrozené vyhynutím, avšak pre zachovanie priaznivého stavu sú odporúčané prijímať regionálne dohody, ktoré zavedú taký systém ich využívania, aby sa v budúcnosti nestali ohrozenými druhmi.

Predmetom ochrany je 172 druhov vtákov, ktoré sú po určitú dobu svojho životného cyklu závislé od špecifických stanovišť - mokradí. Sú to napr. **bobriky, žeriavy, kačice, husi, chriašteľ, čajky, rybáre** a iné sťahovavé vodné vtáctva. Dohoda AEWA sa nezameriava výhradne len na ochranu týchto druhov, ale rovnakú dôležitosť kladie aj na ochranu ich stanovišť, reguláciu ľudských aktivít, výskum ich populácií, monitoring, výchovu a p

Karpatský dohovor

RÁMCOVÝ DOHOVOR O OCHRANE A TRVALO UDRŽATEĽNOM ROZVOJI KARPÁT

The Convention on the protection and sustainable development of the Carpathians

Podpísané v Kyjeve, UA, 22. máj 2003; (SK 4.1.2006)

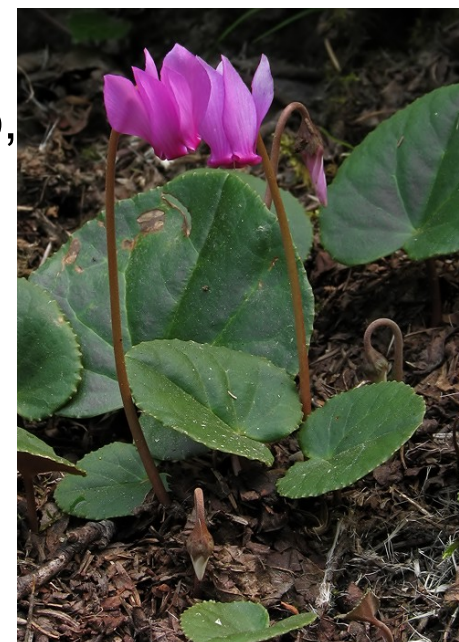
Gestor: OSN

Cieľom je spolupráca jednotlivých zmluvných strán na ochrane a udržateľnom rozvoji Karpát s cieľom zlepšiť kvalitu života, posilniť miestne ekonomiky a komunity a chrániť prírodné hodnoty a kultúrne dedičstvo.

Zmluvné strany:

Sedem krajín karpatského regiónu (Česká republika, Maďarsko, Poľsko, Rumunsko, Srbsko a Čierna hora, Slovensko a Ukrajina)

Karpatský dohovor

Okruhy dohovoru:

- princíp integrovanej starostlivosti o pôdny fond
- zachovanie a trvalo udržateľné využívanie biologickej a krajinnej rozmanitosti
- územné plánovanie
- trvalo udržateľný a integrovaný manažment povodí/vôd
- trvalo udržateľné poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo
- trvalo udržateľný rozvoj dopravy a infraštruktúry
- trvalo udržateľný rozvoj turistického ruchu
- priemysel a energetika
- kultúrne dedičstvo a tradície
- vyhodnocovací/informačný systém stavu životného prostredia, monitoring a systém včasného varovania
- zvyšovanie povedomia, vzdelávanie a účasť verejnosti

Ostatné medzinárodné konvencie

Medzinárodné dohovory ktoré sa čiastočne týkajú ochrany prírody, ktorými je SR viazaná

Európsky dohovor o krajine

Podpis: 20. 10. 2000 vo Florencii

SR podpísala: 30.5.2005

V SR účinný od: 01.12.2005,

Cieľom Európskeho dohovoru o krajine je dosiahnuť väčšiu jednotu ideálov a zásad celej Európy. Európsku krajinu Dohovor považuje za spoločné dedičstvo.

Európa ako kontinent obsahuje množstvo rozmanitých krajín. Od prímorských oblastí, cez roviny, až po vysokohorské masívy. To všetko predstavuje spoločné európske dedičstvo. Dohovor spája ochranu prírodného a kultúrneho dedičstva ako ochranu neoddeliteľných hodnôt. Prírodných aj ľudských.

Európsky dohovor o krajine je jedným z dohovorov Rady Európy a znamená celkové posilnenie významu krajiny, jej ochrany, manažmentu, plánovania a starostlivosti v celom rozhodovacom procese a v medzinárodnej spolupráci. Cieľom dohovoru je v záujme trvalo udržateľného rozvoja, na základe princípov medzinárodného práva a zvyklostí, najmä s prihliadnutím na zásady priateľských susedských vzťahov, podporiť vyvážený a harmonický vzťah medzi potrebami, hospodárskou činnosťou a životným prostredím.

Európsky dohovor o krajine (prijatý vo Florencii 20. októbra 2000) nadobudol účinnosť **1. marca 2004**. Jedná sa vôbec o prvý dohovor zameraný na ochranu, manažment a plánovanie krajiny.

Medzinárodný dohovor o regulácii lovu veľrýb

Podpis: 2. 12. 1946 vo Washingtone,
V SR účinný od: 22. 3. 2005,

Cieľom dohovoru je ochrana veľrýb, ktorá by umožnila riadny rozvoj veľrybárskeho priemyslu. Vlády, ktoré sú zmluvnými stranami dohovoru, uznávajú, že veľryby predstavujú prírodné bohatstvo, ktoré je potrebné zachovať budúcim generáciám. V minulosti boli tieto morské cicavce lovené neudržateľným spôsobom, čo spôsobilo ich ohrozenie do takej miery, že je potrebné ich chrániť pred pokračujúcim nadmerným lovom.

Slovensko bude za členstvo v komisii platiť ročný členský príspevok v sume takmer **jeden milión** korún

Zmluva o Antarktíde

Popis: 1. 12. 1959 vo Washingtone

V SR účinná od: 14. 6. 1962

Prvá zmluva v histórii vzťahujúca sa na celý kontinent, ktorý sa v záujme vedy a pokroku celého ľudstva môže podľa Zmluvy využívať len na mierové účely a na slobodný vedecký výskum s podporou medzinárodnej spolupráce územné vymedzenie platnosti zmluvy určené južne od 60. rovnobežky južnej zemepisnej šírky, vrátane plávajúcich ľadovcov.

Povinnosti zmluvných strán:

neuskutočňovať v Antarktíde akékoľvek aktivity vojenského charakteru, jadrové výbuchy, ako aj zneškodňovanie rádioaktívneho odpadu chrániť a uchovávať biotické zdroje Antarktídy podporovať vedecké bádanie a medzinárodnú vedeckú spoluprácu na jej území a vyjadrovať sa k otázkam týkajúcim sa výkonu jurisdikcie v Antarktíde informovať sa vzájomne o plánoch vedeckých práv v Antarktíde, vymieňať si údaje a výsledky vedeckých pozorovaní, zabezpečiť k nim voľný prístup a tiež umožniť výmenu vedeckého personálu medzi výpravami a stanicami dodržiavať oznamovaciu povinnosť voči ostatným zmluvným stranám o všetkých výpravách, staniaciach a o každom vojenskom personáli či vybavení určenom na vyslanie do Antarktídy

Európsky diplom chránených území

Rada Európy udeľuje **Európsky diplom** pre chránené územia od roku 1965 udeľuje ho výbor ministrov Rady Európy . Doposiaľ ho získalo takmer 70 chránených území, vrátane dvoch slovenských, a to **NPR Dobročský prales (A)** a **Národného parku Poloniny (B)**.

Územie musí spĺňať dve základné kritériá:

1. mimoriadne prírodné hodnoty (biologická a krajinná rozmanitosť)
2. príkladnú starostlivosť o územie

udeľuje sa v troch kategóriách:

- Kategória A –** za ochranu európskeho dedičstva (flóra, fauna, ekosystémy),
- Kategória B –** za ochranu charakteru krajiny a prírodných fenoménov osobitnej estetickej alebo kultúrnej hodnoty,
- Kategória C –** za úspešnú kombináciu spoločenských a rekreačných aktivít (využívania) so zachovaním biologických a estetických hodnôt územia

Je udeľovaný na 5 rokov na základe Rezolúcie Výboru ministrov Rady Európy, každý piaty rok sa koná kontrola CHÚ, ktorému bol Diplom prepožičaný v prípade, že dôjde k porušeniu stanovených kritérií, diplom môže byť odňatý.

Dohovor o ochrane a využívaní hraničných vodných tokov a medzinárodných jazier

Podpis: 17. 3. 1992 v Helsinkách

V SR účinný od: 5. 10. 1999,

Cieľom je

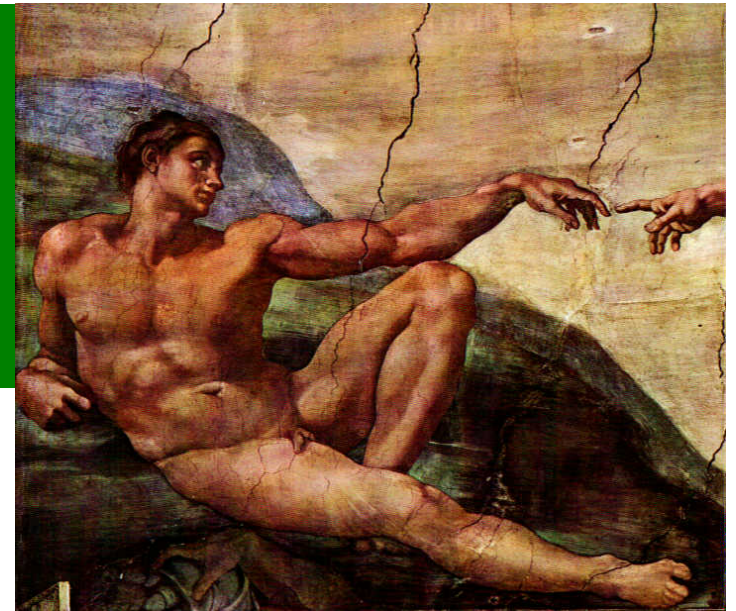
Dohovor o spolupráci pri ochrane a trvalom využívaní Dunaja

Podpis: 29. 6. 1994 v Sofii

V SR účinný od: 22. 10. 1998

Cieľom je

Programy medzivládnych organizácií s celosvetovou pôsobnosťou

Program človek a biosféra

Man and Biosphere (MaB)

Cieľom programu je štúdium vzájomných vzťahov medzi človekom a prostredím so zameraním na vedecké, technické a výchovné otázky racionálneho využívania prírodných zdrojov a ochrany prírodného prostredia.

Projekt MaB: „Ochrana prírodných oblastí a genetického materiálu“

je zameraný na vytvorenie svetovej siete biosférických rezervácií s cieľom:

1. chrániť pre súčasné i budúce využitie spoločnosťami rastlín a živočíchov v celej ich rozmanitosti i celistvosti v rámci prirodzených i poloprirodzených ekosystémov
2. zachovať genetickú diverzitu druhov
3. poskytnúť možnosti pre výskum v ekológii a environmentalistike a pre výchovu a vzdelávanie

Program človek a biosféra

Man and Biosphere (MaB)

BR	Vyhlásenie	Výmera (ha)	Výmera OP (ha)
Slovenský kras	1977	34 611	11 742
Poľana	1990	20 360	-
Východné Karpaty	1992	25 307	-
Vysoké Tatry	1992	73 731	36 954

Prehľad Biosférických rezervácií v okolitých krajinách

	SR	ČR	PL	HU	AU
BR	4	6	9	5	5